

Annette Brounbjerg Bennedsgaards prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste

Taler

Annette Brounbjerg
Bennedsgaard
Provst

Dato

4. oktober 2022

Sted

Christiansborg Slotskirke

Omstændigheder

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 19, vers 1-10

Kravlet op i et træ på en tirsdag

Det er tirsdag, og du er kravlet op i et højt træ. Herfra er der en ganske fortrinlig udsigt over byen og over hele pladsen, hvor der er mange forsamlet. I ro og mag, men også på behørig og behagelig afstand, bestyrkes du i netop dit gode perspektiv på verden. Her er nemlig ingen, der kan anfægte dit syn på flygtninge, på klima eller mangel på arbejdskraft.

Men hvad er nu det for et optog dernede? Der er et menneske i midten. Er det Zelenskyy i afslappet t-shirt, eller er det mon Greta Thunberg med hendes vrede og indigneret ansigt? Stemningen er i hvert fald intens og minder mest af alt om en pride eller en demonstration, når Folketinget skal åbne. Dit trænedede øje kan se, at politiet de er helt på plads. Du har allerede taget nogle faktisk ret gode billeder. Og du er sikker på, at du vil bruge dem i dit næste opslag.

Men så sker der noget. Manden i midten af optoget standser lige nedenfor dit træ. Han fanger dit blik og siger:

”Kom ned fra dit træ! I dag vil jeg være gæst hos dig i dag.”

Jesus mødte vidt forskellige mennesker. Kvinder og børn, stilladsarbejdere og sømænd, præster og politikere. Mennesker, der mente at have styr på både sig selv og verden, og mennesker, der mistrivedes og ikke syntes, de havde styr på

spor.

Overalt sætter Jesus sig på synsfeltet. Han er måske sådan en forløber for normstormere.

I hvert fald så sætter han bevægelse i ethvert samfund og mennesker omkring sig.

Men Zakæus. Vi hører at han vist bare nysgerrig. Han havde i den grad beriget sig på sine landsmænds bekostning. OG nu står Jesus lige foran ham, og han kalder ham direkte tilbage til fællesskabet. Og da Jesus møder ham med invitationen, ja, så står det klar for Zakæus, hvordan han har svigtet. Og Jesu tilgivelsen går lige i hjertekuglen på ham, så han straks bliver optaget af at dele ud af alt det, han har puget til sig.

I dag er det os, der sidder der i trætoppen. Og hvis vi ligner Zakæus bare lidt, så rykker det nærmest magnetisk i os, når han står der og kalder og siger: ”Kom nu ned fra dit træ!”

Vi ved selv hver især, hvilke trætoppe vi har tendens til at havne i.

Vi ved selv, hvor der er vi placerer os på behagelig afstand, når vi lige ved, hvad der er op og ned, hvad der er rigtigt og forkert.

Vi ved selv, hvor svigt og bedrag er fejlet godt og grundt ind under gulvtæppet i vores liv med hinanden.

I trætoppe der indsnævrer vi fællesskabet. Indsnævrer til, at det lige er dem vi ligner, dem vi deler nation, holdning eller måske religion med. Og når snæversynet rigtig strammer til, ja, så er der faktisk kun plads til én. Og det er mig selv.

”Kom ned fra dit træ!”

Når Jesu tilgivelse går i blodet på os, så smitter det os og vil farve vores liv i hver en tomme.

I disse år ser vi en øget polarisering i verden. Som så ofte er USA dem, der går i front. Her er der visse miljøer, der direkte opdannes til had og gensidig frygt. Og

polariseringen virker nærmest smitsom, og i et hvert land, hvor den viser sit ansigt, så truer den et lands sammenhængskraft.

I Danmark har vi en utrolig stærk tradition for ikke at leve polariserede liv. Vi er iden grad vant til at dele liv - i børnehaver, i folkeskole, i sundhedsvæsen, på plejehjem, i folkekirken og i alverdens foreninger. Vi har arvet en stor tillid og gensidig respekt. Vi har sammenlignet med andre lande fortsat en tårnhøj tillid til både myndigheder og institutioner i Danmark.

Men nærer vi alligevel polarisering i Danmark uvilket, når vores byer og vores skoler bliver mere og mere opdelte? Giver vi polariseringen mere medvind i den måde vi taler sammen også i det politiske liv? Hvordan undgår vi strukturelt og individuelt at lukke os inde i ekkokamre med ligesindede? Hvordan sørger vi for at bevare den tradition, hvor vi altså taler med hinanden, og ikke kun om hinanden? Hvordan understøtter vi et samfund, hvor vi fortsat deler perspektiver på alt det fælles, også og særligt når vi er uenige?

”Kom ned fra dit træ!”

Gud møder ethvert menneske med sin nåde. Skulle vi igen være kravlet op i et træ, så forstyrrer han perspektivet, både på os selv og på vores omverden. Det er fornemmelsen af, at vores indre kompasnål igen justeres. Det er nådens frontalangreb, hvor vi kaldes hjem til det liv vi må leve i og af Guds nåde.

Så hvordan ser det gode samfund ud?

Jeg hørte for nyligt et markant bud, nemlig ”One line City”. Det er den saudiske kronprins Mohammed bin Salman, der vil bygge en 170 km lang by, 500 meter over havoverfladen. I reklamen - I kan selv gå ind og google den - lyder det sådan her:

”Byen er en civilisatorisk revolution, der sætter mennesket først og giver en endnu uset ”urban living experience”. Der er 100 % genanvendelig energi, ingen veje eller biler. Derudover er der ubegrænset adgang til naturen, mere tid til at være sammen med ”the loved ones”, og et perfekt klima året rundt. What’s not to like?

Nu er det som regel klogt at være dybt og inderligt skeptisk, når nogen påstår at

kunne skabe det perfekte samfund. One line City udpeger miljø som den store udfordring, og vi kunne jo pege på så mange andre udfordringer; pandemi, krig, fordeling af jordens ressourcer, polarisering eller den nye og besværlige mistrivsel.

Hvorfor er der i grunden så mange, der mistrives? Flere peger på at det måske nager og tynger, at vi påstår overfor hinanden, at vi alle skal være fuldstændig unikke. At vi siger, at vi er frie til at være lige, hvem vi vil og lige hvad vi vil. At vi er gået fra et forbudssamfund, til et påbudssamfund, hvor det øverste bud er at "du skal være lykkelig. Du skal føle dig fri altid."

Tina Dickow hun synger i en sang: "It looks like freedom, but it feels like being on the run". Altså; det ser ud som frihed, men det føles som at være på flugt. Friheden som et åg. For vi vil gerne gøre det godt. Vi vil så gerne slå til. Være tilstrækkelige. Og der er åbenbart ikke den millimeter af vores liv, hvor vi ikke kan sætte standarder så umenneskeligt højt, at intet menneske kan leve op til det.

Hvad grunden er til mistrivlsen, ja det gisner vi fortsat om. Men de to seneste nationale sundhedsrapporter har slået fast med syvtommersøm, at den er her og den desværre vokser. Vi har allesammen ansigter på det, fordi det er vores egen familie, venner eller os selv, der desværre er ramt.

I dag åbner Folketinget, og I politikere skal i gang med det politiske arbejde. I og enhver af os har ansvar for at bidrage til et godt samfund. Et samfund der er bæredygtigt for både menneskesind, det globale menneskelige fællesskab og den jord, vi er forvaltere af.

"Kom ned fra dit træ!"

Gud kalder ved enhver lejlighed på os. Han møder os med en smitsom nåde og minder os om, at først og sidst så er vi båret af Gud selv i hans nåde, og den nåde vil bære os, uanset hvad vi skal.

Den vil tage bolig i vores hjertekamre og være en art vaterpas både for vores personlige liv og for vores samfundsliv. Vi fyldes af Guds nåde med mod til at handle og et blik for de andre, selv når vi synes udfordringer er for komplekse, uoverskuelige eller for store.

”Kom ned fra dit træ!”

Det kald er der brug for, hver eneste gang vi igen har bevæget os væk fra ansvaret for det fælles. Evangeliet vrimler med mennesker, der har vendt ryggen til fællesskabet og er kravlet op i et hver deres trætop. Mennesker, der vender ryggen til af dovenskab, griskhed, af kølige eller overophedede politiske analyser. For disciplene og alle os andre sker det, at vi falder i søvn lige præcis der, hvor vi var bedt om at være vågne.

For nyligt kunne vi høre en temmelig hjertegribende beskrivelse af et særdeles komplekst problem. Det lød, da Niviaq Korneliussen takkede for Nordisk Råds litteraturpris for hendes bog ”Blomsterdalen”. Hun henvender sig i talen til unge i Grønland, for hun siger, at hun desværre har opgivet politikerne. Hun siger sådan her:

”Vi har den højeste selvmordsrate i verden. Vi har et system der svigter jer gang på gang. De frasiger sig ansvaret, - et ansvar som bliver pålagt jer, selvom I ikke ved om I kan holde natten ud... til jer der føler jer grimme, uduelige og som en byrde. Undskyld på vegne af alle de voksne, der er ansvarlige for jer.”

Det er en tale, der i den grad holder os fast på, hvor vigtigt det er med det kollektive samfundsansvar. Det er jo lettere at komme med politiske bud på, hvad man skal gøre, når der er stigende energikriser end det er på alle de komplekse problemer, der overskrider landegrænser eller som handler om mistriivsel eller polarisering. Men vi må ikke vende ryggen til de nye og fælles udfordringer. Vi må ikke bare efterlade aben hos hin enkelte. Fælles udfordringer kalder på fælles eftertænkksomhed, fælles mod og fælles handling.

One Line City tegner et billede af en by, der faktisk ligner Gudsrige på jord. Et sted hvor alt er godt og intet truer. Når vi sammen skal tage vare på fællesskabets liv, så er det godt at være ædruelig, godt at holde fast i, at vi skal spille med åbne kort. Vi har ikke styr på fremtiden. Vi er ikke lige ved at få udryddet den sidste usikkerhed her i verden. For usikkerhed, alverdens dilemmaer og behovet for balancegang det er grundmenneskelige vilkår, som vi aldrig nogensinde kommer ud over. Vi ved ikke, hvordan det vil udvikle sig med energikrisen, krigen i Ukraine, manglen på arbejdskraft, med mistriivslen eller hele den politiske verdensorden.

Usikkerheden den hører til. Og glæden i kirken det er, at evangeliet lyder til os, at vi ikke er ladt alene. Gud vil være med os.

”Kom ned fra dit træ!”

Guds nåde lyser utrætteligt på os og oplader os med nåde og tilgivelse og sender os ud for frimodigt at tage medansvar for den verden, vi er en del af.

Vi skal fortsat investere hjerteblod i et velfungerende demokrati og et samfund, hvor vi har blik for hele verdenssamfundet ikke kun det danske.

Vi behøver ikke oppuste os som saudiske supermænd og påstå, at vi har styr på alt, men ganske enkelt gøre det vi hver især kan med den magt og indflydelse vi hver især har fået betroet. Så vi deler liv og glæde, ansvar og dagligt brød.

Se, han står der igen i dag og lyser på os med sin fred, når han kalder:

”Kom nu ned fra dit træ!”

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Folketingsvalg, Prædiken

Relateret

Henrik Wigh-Poulsens prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste
1. oktober 2019

Eva-Maria Schulz' prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste
6. oktober 2020

Marianne Gaardens prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste
5. oktober 2021

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/annette-brounbjerg-benedsgaards-praediken-ved-folketingets-aabningsgudstjeneste-2022>